

संध्याकाळची वेळ - पावसाची रिपरिप संपून आता चांगलाच कोसळू लागला होता - हातातल्या पिशव्या सांभाळत तिने चावीने घराचं दार उघडलं आणि तितक्यात तिचा फोन वाजला. हेमा फोनवर होती. " रेणू, उद्या ६ वाजता 'तृप्ती' मध्ये भेटू" इतके बोलून हेमाने फोन ठेवलाही. " ही हेमा अशीच आहे पहिल्यापासून. स्वतः ठरवते काही तरी आणि मी हो म्हणणार असे धरूनच चालते पट्टी. " असं स्वतःशीच बडबडत रेणूनं एकीकडे पिशव्यांमधलं सामान रिकामं केलं. पाऊस थांबायची लक्षणं दिसत नव्हती. रेणूला तशीही बाहेरची बरीच कामं होती. मुलगा, सून आणि मुख्य म्हणजे ४ वर्षांचा नातू येणार होते आठवड्यासाठी. त्यासाठी खेळणी आणि इतर खरेदीही अजून बाकी होती.

उद्या 'तृप्ती' मध्ये जायच्या आधी जमलं तर बघू असा विचार करीत रेणूनं सीडी प्लेअर चालू केला. भीमसेनजींचं 'जौ मैं तोपे बलिहारी' सुरु झालं. अनेकदा ऐकलेलं हे भजन तिला भूतकाळात घेऊन गेलं.

पंधरा वीस वर्षांपूर्वी सुट्टीत दरवर्षीप्रमाणे रेणूची सगळी फॅमिली सुभाषकडे, रेणूच्या भावाकडे गेली होती.

तेव्हा तिच्या वहिनीनं तिला विचारलं, " अनायासे परवा तुझा वाढदिवस आहे, काय देऊ तुला, सांग."

सुभाष पटकन् म्हणाला, " रेणूला काही द्यायची जरूर काय? She has everything. ब्रिन्दावनी सारंगच्या काही चीजा मी एकत्र केल्यात, ती सीडी देतो. रेणूबाई एकदम खूश होतील."

त्या आठवणीनं रेणूला आत्ताही हसू आलं. दुसरी आठवण म्हणजे रेणूणचे न् भावाचे वाद. सुभाषला लता मंगेशकर म्हणजे दैवत तर रेणू आशा भोसलेची भक्त. दोघींमध्ये कोण श्रेष्ठ, सतत वाद चालायचे. सुभाष एकदा रेणूला म्हणालाही, "तुझे कान आहेत की कपाचे कान आहेत?" तसंच रेणूचा आवडता राग म्हणजे ब्रिन्दावनी सारंग तर सुभाषचा आवडता यमन. 'यमन मध्ये तो तीव्र मध्यम असा काही मजा आणतो, वा व्वा ' म्हणायचा तो.

या सगळ्या आठवणीतली तीव्र आठवण म्हणजे सुभाष-सुशांतची मैत्री. सुभाषचा हा खास मित्र म्हणून नेहमी घरी येणारा सुशांत रेणूचा मित्र कधी झाला ते दोघांनाही कळलं नाही. एक दिवस अचानक सुशांतनं तिला "आपण लग्न करूया !" म्हणून धक्का दिला.

"लग्न करशील का?" म्हणून तरी विचारायचं ना. म्हणे लग्न करूया, रेणू तडकलीच.

"नाही" म्हणून धाडकन् त्याला उडवून लावलं. पण सुशांत हार मानणारा तर नव्हताच नव्हता. रेणू भेटली रे भेटली की "आता तरी हो म्हण, फार भाव खल्लास, Enough!!"

म्हणत रहायचा. अखेर रेणूनं हार मानली न् एक दिवशी सुशांतच्या गळ्यात माळ घातली. सुशांतच्या आठवणीनं ती कळवळली. " असा कसा रे अचानक निघून गेलास तू, " रेणू स्वतः शीच बोलत राहिली. तेवढ्यात डोअरबेल वाजली.